

Alkoholikirjallisuutta Suomessa 1978

Alcohol literature in Finland in 1978

Jarmo Heinonen

Alkoholikirjallisuutta Suomessa 1978

Alcohol literature in Finland in 1978

Tämä luettelo on kahdeksas siinä kirjallisuusluetteloiden sarjassa, joka on julkaistu Alkoholipolitiikkalehdessä vuodesta 1972 lähtien kolmannen numeron liitteenä. Luettelo perustuu Alkon kirjasto- ja tietopalvelun kirjallisuuden seurantaan. Ensisijainen huomio on kiinnitetty alkoholitutkimuksiin ja alkoholipolitiikkaan liittyviin selvityksiin. Luetteloon on otettu myös Suomessa julkaistuja ulkomaisia tutkimuksia sekä ulkomailla julkaistuja suomalaisia tutkimuksia. Mukaan on otettu joitakin vuonna 1977 julkaistuja tutkimuksia ja selvityksiä, joita ei ole mainittu vastaavassa vuosiluettelossa. Lyhyitä kannanottoja tai tiedotuksenluonteisia artikkeleita ei ole tähän luetteloön otettu.

Aineiston aiheenmukainen jako on suoritettu Alkon kirjasto- ja tietopalvelun luokittelumenetelmällä. Luetteloön liittyy henkilöhakemisto, jonka numerot viittaavat kirjallisuusviitteen numeroon.

Kirjallisuusviitteen tiedot ovat seuraavassa järjestyksessä: tekijä(t), artikkelin tai kirjan nimi, aikakauslehti tai sarja, volyymi, (numero), sivut ja vuosi. Kirjoista on lisäksi ilmoitettu kustantaja, kustannuspaikka ja -vuosi.

*-merkillä varustetut viitteet on julkaistu englanniksi tai varustettu englanninkielisellä tiivistelmällä. Samoin on merkitty myös ruotsinkieliset tai muilla vierailta kielillä julkaistut artikkelit.

Mahdolliset täydennykset sekä muut luetteloa koskevat huomautukset pyydetään osoittamaan Jarmo Heinosen, Oy Alko Ab, Kirjasto- ja tietopalvelu, PL 350, 00101 Helsinki 10; puh. 90-609 1706.

This catalog is the eighth in a series of catalogs of the literature which has been published in the journal Alkoholipolitiikka since 1972 as an appendix to the third annual issue. Reports concerning alcohol research and policy have received the main attention in compiling the catalog, and it also includes foreign research published in Finland as well as Finnish studies published abroad. Certain studies and reports published in 1977 which are not mentioned in the annual catalog for that year are additionally included. Brief viewpoints or informative articles are excluded from the catalog.

The material has been categorized by subject matter using the classification method of the Alko's Library and Information Service. The catalog is furnished with an index of authors assigned numbers referring to a literature reference number.

The information in a literature reference is in the following order: author(s), title of article or book, periodical or series, volume, (number), pages and year. The publisher and place and year of publication are additionally provided for books.

References marked with * are published in, or have a summary in, a language other than Finnish, usually English.

Any additional information and other comments concerning the catalog may be addressed to Jarmo Heinonen at Oy Alko Ab, Library and Information Service, Box 350, SF — 00101 Helsinki 10, phone 90-609 1706.

Sisällys Contents

	Sivu Page		Sivu Page
Alkoholibibliografiat		Asunnottomat alkoholistit	
Alcohol bibliographies	161	Skid-row alcoholics	166
Historia, alkoholikulttuuri, perinne		Perheongelmat	
History & alcohol culture & tradition	161	Family problems	167
Alkoholipolitiikka ja alkoholijärjestelmä		Työelämä	
Alcohol politics & alcohol system	162	Work life	167
Alkoholitalous		Alkoholiasenteet, alkoholipsykologia	
Economics of alcohol	163	Psychology & attitudes to alcohol	167
Alkoholijuomien käyttö, kulutus ja haitat		Järjestyshäiriöt ja rikollisuus	
Alcohol use & consumption & damage	164	Public order & criminality	168
Nuoret ja alkoholi		Alkoholi ja liikenne	
Young people & alcohol	165	Alcohol & traffic	168
Alkoholismi		Terveysongelmat, kuolleisuus, onnettomuudet	
Alcoholism	165	Health problems & mortality & casualties	168
			159

	Sivu Page	
Alkoholi- ja raittiusvalistus		Hoverak, Öivind 24
Alcohol & temperance education	169	Huopaniemi, Timo 273, 274
Raittiusliike		Huttunen, Matti 227
Temperance movement	170	Huuska, Raija 101
Muut päihdeongelmat		Hytönen, Valio 274
Other drug problems	170	Hyvärinen, Juhani 273, 274, 289
Aromitutkimuksia		Hänninen, Kari 166
Organoleptic analysis of aroma	171	Idänpään-Heikkilä, Juhana 229
Biokemia		Ihalainen, Lea 122
Biochemistry	171	Immonen, Erkki J. 1, 2, 3, 25, 26, 102, 103, 123, 230
Alkoholi ja ravitseminen (koe-eläimet)	171	Isohanni, Matti 175, 202
Alcohol & nutrition (animals)	171	Jalovaara, Pekka 275
Käyttäytyminen (koe-eläimet)		Jansson, Henrik 125
Behaviour (animals)	171	Jokelin, Renny 27
Alkoholin aineenvaihdunta		Jounela-Eriksson, Paula 255, 256, 257
Metabolism of alcohol	171	Juntunen, Juhani 290, 295
Alkoholi ja perimä (koe-eläimet)	172	Juurmaa, Jyrki 176
Alcohol & genetics (animals)	172	Järvinen, Päivi 203
Alkoholi ja hermosto (koe-eläimet)		Kaksonen, Marjo 284
Alcohol & nervous system (animals)	172	Kari-Koskinen, Onni 203
		Kasanen, Viljo 152
		Kaski, Ilkka 28
		Kasurinen, Veikko 67, 71
		Kaukonen, Kalevi 68
		Kauppinen, Unto 68
		Kiiänmaa, Kalervo 276, 287, 288, 291, 292, 293, 294
		Klemola, Liisa 29
		Koivula, Timo 261
		Kokko, Simo 127
		Kolari, Pentti 69, 70, 153, 154
		Konttinen, Mauno 204
		Kopteff, Pekka 247, 248, 249
		Korte, Taimi 198
		Koskela, Sauli 155
		Koski, Heikki 30
		Koskikallio, Ilpo 31
		Koskinen, Teuvo 82
		Kuha, Seppo 127
		Kuoppala, Erkki 238
		Kurtakko, Kyösti 236
		Kytöharju, Sauli 128
		Laakso, Maija 273, 274, 289
		Lahelma, Eero 129, 167, 168
		Laine, Jarkko 5
		Laitinen, Matti 235
		Lankinen, Heikki 33, 34
		Lappi-Seppälä, Tapio 186
		Larsen, Andreo 290, 295
		Lehtinen, Martti 166
		Lehtonen, M. 258
		Lehtonen, Pekka 35
		Leino, Timo 227
		Leinonen, Lea 274, 289
		Liimatainen-Lamberg, Anna-Ester 231
		Lindros, Kai 261, 267, 277, 278, 281
		Lumio, Martti 36
		Malila, Aino 285
		Manninen, Jouko 37, 83, 104, 169, 170, 232
		Marjanen, Matti 130
		Marjaniemi, Maija 235
		Mattila, Juhani 161

Henkilöhakemisto Index of authors

Aas, Knut 190, 192
Ahlström-Laakso, Salme 74, 75, 76, 77, 78, 93, 94, 95,
96, 97, 118
Ahtee, Liisa 287
Alha, Antti 198, 199, 243
Anttila, Pauli 235
Aromaa, Kauko 180
Attila, M. 287, 294
Bender, Dale 266
von Boguslawsky, Kristina 272
Bruun, Kettil 19, 20, 21, 244
Eriksson C. J. Peter 268
Eriksson, Kalervo 200, 263, 283, 284, 286, 287, 290, 295
Forsander, Olof 259, 269, 270
Forsius, Harriet 98
Fuxe, Kjell 288
Hakala, Juhani 79
Hakokorpi-Jumppanen, Maria 4
Halkka, O. 283
Halla, Klaus 64, 65, 119
Halminen, Onni 99
Halonen, Ilkka 120, 174
Harpela, Risto 121
Hedman, Christine 181
Heinonen, Markku 66
Heinänen, Aira 159, 160
Helimäki, Kosti 100, 228
Hemminki, Elina 245, 246
Hillbom, Matti 222, 223, 260, 271, 272
Hirvonen, Jorma 80, 181
Honkanen, Risto 201
Honkasalo, Marja-Liisa 164, 165

Metteri, Anna 101
 Miettinen, Raija 199, 243
 Moilanen, Eeva-Liisa 104
 Murto, Lasse 156
 Mustajoki, Pertti 205
 Mäkelä, Klaus 38, 39, 84, 85, 86, 177
 Mäkelä, Rauno 157, 229
 Mäki, Martti 187, 188, 189, 190, 191, 192
 Mäkinen, Hannu 40, 41
 Mäkinen, Riitta-Maija 105
 Mäkinen, Tuija 182
 Nevala, Pentti 190, 192
 Nikander, Pirkko 106, 107, 206, 207
 Nordlund, Leena 131
 Nummenmaa, Tapio 115
 Nurmi, Seppo 109, 132
 Ojares, Martti 71
 Olkinuora, Hannu 233, 234, 235, 236
 Pan, Lynn 244
 Panula, P. 290
 Partanen-Talsta, Arja 181
 Pekkala, Ahti 42
 Pekkala, Junno 43, 44
 Pekkanen, Leena 261, 262, 263
 Peltoniemi, Teuvo, 45, 110, 111, 112, 113, 133, 158, 250
 Penttilä, Antti 190, 192
 Pesonen, Terttu 246
 Pessa, Kirsti 114, 115
 Pikkarainen, Jarmo 190, 192
 Pikkarainen, Pekka 208, 281
 Pitkäjärvi, Timo 209
 Poikolainen, Kari 134, 210, 211, 212, 213, 214
 Poppius, Håkan 222, 223
 Pulkkinen, Anneli 135
 Pösö, A. R. 279, 280
 Pösö, H. 280
 Pöysä, Toivo 46, 138, 162, 170, 183
 Rajalin, Sirpa 190, 192
 Ranta, Jukka 47
 Rautkoski, Marjatta 33, 48
 Rexed, Ingemar 244
 Riihimäki, Hilikka 166
 Rissanen, Jori 139, 140
 Roine, Risto 273, 274, 289
 Rosenius, Raimo 131
 Roukka, Matti 141
 Rusi, Maija 286, 287
 Salaspuro, Aarno 116, 215, 216, 217, 218
 Salaspuro, Mikko 281
 Salmimies, Pekka 252
 Savio, Annikki 142, 143, 144
 Seppäläinen, Anna-Maria 253
 Sihvonen, Marja-Liisa 263
 Siiriä, Alpo 67
 Simpura, Jussi 46, 50, 87, 88, 89, 90, 91, 178, 179, 219, 220, 221
 Sinclair, John 264, 265, 266, 267
 Sippel, Helmut 273, 274, 289
 Sirén, Pirkko 117, 146, 172, 173, 254
 Snicker, Raija 51
 Somervuori, Antti 52, 72

Sovijärvi, Anssi 222, 223
 Sulkunen, Pekka 36, 53, 54, 55, 56, 57, 92, 142
 Suomalainen, Heikki 258
 Suuronen, Kerttu 6
 Säilä, Sirkka-Liisa 58, 59, 184
 Taipale, Ilkka 147, 148
 Takala, Hannu 193, 194, 195
 Teräväinen, Heikki 290, 295
 Tiihonen, Eeva-Liisa 176
 Toivanen, Irma 237
 Tulkki, Hannu 240
 Tuominen, Eero 170
 Tuominen, Uuno 241
 Tuomola, Pertti 224
 Turpeinen, Oiva 7, 225
 Vakkuri, Jorma 191
 Wallgren, Henrik 260, 282, 296
 Wiio, Juhani 149
 Viksten, Veikko 150
 Virtanen, Matti 4, 196, 197
 Virtanen, Pekka 276, 296
 Voipio, Martti 242
 Ylikahri, Reino 227
 Österberg, Esa 62, 63, 73, 75, 76, 77, 78, 185
 Österberg, Ingali 163

Alkoholibibliografiat 304.1:016

Alcohol bibliographies

1. Immonen, Erkki. Alkoholi- ja päihdetutkimus Suomessa. Sosiaalinen aikakauskirja 72 (5), 67—74, 77, 80, 1978.

*2. Immonen, Erkki J. Alkoholitutkimuksia Suomessa 1977. Alcohol studies in Finland 1977. Alkoholipolitiikka 43 (3), 171—179, 1978. Eripainos. Helsinki 1978. 12 s.

*3. Immonen, Erkki J. Päihdetutkimus Suomessa vuosina 1975—1977 (Alcohol and drug research in Finland during 1975—1977. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 112. Helsinki 1978. 334 p. ISBN 951-9191-55-0

Historia, alkoholikulttuuri, perinne 304.1 (09)

History & alcohol culture & tradition

4. Hakokorpi-Jumppanen, Maria & Virtanen, Matti (toim.). Kippurahäntä. Alkoholiaiheisen perinnekilpailun satoa. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki 1977. 270 s. ISBN 951-717-135-8

5. Laine, Jarkko (toim.). Putelille puhelen. Viinavirsiä. Otava. Helsinki 1978. 220 s. ISBN 951-1-04864-3

6. Suuronen, Kerttu. Juomissymboliikan kulttuurihistoriaa. Alkoholipolitiikka 43 (3), 148—152, 1978.

*7. Turpeinen, Oiva. Viinakuolema autonomian ajan Suomessa. Alkoholipolitiikka 43 (2), 107—110, 1978. Alkoholmortalitet under Finlands autonoma tid. Alkoholpolitik 41 (4), 180—183, 1978.

Alkoholipolitiikka ja alkoholijärjestelmä 304.11
Alcohol politics & alcohol system

*8. Alcohol Statistics. Extract from the Alko Statistical Year Book 1977. Oy Alko Ab, The State Alcohol Monopoly of Finland. Helsinki 1978. 71 p. ISSN 0356-6757

9. Oy Alko Ab:n hallintoneuvoston kertomus alkoholiolojen kehityksestä vuonna 1977. 1978 vp. n:o 9. Helsinki 1978. 26 s.

*10. Oy Alko Ab:s förvaltningsråds berättelse över alkoholläget utveckling år 1977. 1978 rd nr 9. Helsingfors 1978. 26 s.

11. Alkoholikomitean mietintö. Komiteanmietintö 1978:33, Helsinki 1978. 225 s. + liitt. ISBN 951-46-2956-6

12. Alkoholikomitean mietintö. Alkoholipolitiikka 43 (2), 183—208, 1978. Alkoholkommitténs betänkande. Alkoholpolitik 41 (3), 91—114, 1978.

*13. Alkoholkommitténs betänkande. Kommittébetänkande 1978:33. Helsingfors 1978. 235 s. + bilagor. ISBN 951-46-3013-0

14. Alkon hallintoneuvoston lausunto alkoholikomitean mietinnöstä. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. 50 s.

15. Alkon tehtävä ja toimintalinja. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. 17 s.

*16. Alkon tehtävä ja toimintalinja. Alkoholipolitiikka 43 (6), 285—289, 1978. Alkos uppgifter och verksamhet. Alkoholpolitik 41 (4), 156—161, 1978.

*17. Alkos uppgifter och verksamhet. Oy Alko Ab. Helsingfors 1978. 17 s.

*18. Alko's Function and Line of Activity. Oy Alko Ab, The State Alcohol Monopoly of Finland. Helsinki 1978. 17 p.

*19. Bruun, Kettil. International alcohol politics — international measures. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 98—101.

20. Bruun, Kettil. Määrätietoisen alkoholipolitiikan vaatimus vahvistunee kansainvälisesti. Sosiaalinen aikakauskirja 72 (5), 25—32, 1978.

*21. Bruun, Kettil. Tietopohja on olemassa. Alkoholipolitiikka 43 (2), 73—74, 1978. Våra kunskaper är tillräckliga. Alkoholpolitik 41 (2), 43—44, 1978.

22. Eduskunnan talousvaliokunnan mietintö vuoden 1977 alkoholioloista. Alkoholipolitiikka 43 (6), 322, 1978.

*23. Ekonomiskommitténs betänkande nr 9 med anledning av Oy Alko Ab:s förvaltningsråds berättelse över alkoholläget utveckling år 1977. 1978 rd. — EkUB nr 9 — Oy Alko Ab:s förvaltningsråds berättelse för år 1977. Helsingfors 1978. 3 s.

*24. Hoverak, Öivind. Onko hintapolitiikan ja saatavuuden säännöstelyn asema alkoholipolitiikan kulmakivinä oikeutettu (Is the position of the price policy and the regulation of the availability as the cornerstones of alcohol policy justified? English

summary). Alkoholikysymys 46 (3), 67—73, 1978.

25. Immonen, Erkki J. Alkoholijuomien prosenttimäärittämisestä. Alkoholipolitiikka 43 (1), 33—35, 1978.

26. Immonen, Erkki J. Alkoholipolitiikan linjat ja lehtikirjoittelu. Alkoholipolitiikka 43 (6), 320—321, 1978.

27. Jokelin, Renny. Lehtien alkoholikirjoittelun määrä ja virikkeet. Alkoholipolitiikka 43 (5), 255—263, 1978.

*28. Kaski, Ilkka. Alkon myymälöiden lauantaisulkemiskokeilusta. Alkoholipolitiikka 43 (2), 87—90, 1978. Experimentet med lördagsstängt i Alkos butiker. Alkoholpolitik 41 (2), 57—60, 1978.

29. Klemola, Liisa. Kunnilla laaja määräysvalta alkoholiasioissa. Sosiaalinen aikakauskirja 72 (5), 33—37, 1978.

30. Koski, Heikki. Alkoholien kulutus kuriin vain asenteita muuttamalla. Sosiaalinen aikakauskirja 72 (5), 17—24, 1978.

31. Koskikallio, Ilpo. Suomen ravintolaelinkeino. Kehitys ja tulevaisuus. Alkoholipolitiikka 43 (1), 3—7, 1978.

32. Kritiikkiä tutkimukseen Suomen anniskeluravintoloiden kehitys vuosina 1967—1975. Hotelli- ja ravintolaneuvosto r.y. Alkoholipolitiikka 43 (1), 8—10, 1978.

*33. Lankinen, Heikki & Rautkoski, Marjatta. Anniskeluravintoloiden tiedonvaihdon käynnistäminen. Alkoholipolitiikka 43 (1), 11—12, 1978. Informationsutbyte för utskänkningsrestauranger. Alkoholpolitik 41 (1), 17—18, 1978.

34. Lankinen, Heikki. Palautetta Ilpo Koskikalliolle. Alkoholipolitiikka 43 (2), 117, 1978.

35. Lehtonen, Pekka. Anniskeluravintolaelinkeinon kehityspiirteitä ja -näkömiä 1962—1980. Alkoholipolitiikka 43 (6), 290—298, 1978.

*36. Lumio, Martti & Sulunen, Pekka. International alcohol statistics: interests, types and utilization. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 101—111.

37. Manninen, Jouko. Alkoholien kulutuksen kasvun ja alkoholihaittojen ehkäisy. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 101—113. ISBN 951-9479-00-7

38. Mäkelä, Klaus. Alkoholipoliittisen mielipideilmaston vaihtelut Suomessa 1960- ja 70-luvulla. Teoksessa: Sipilä, Jorma (toim.). Sosiaalipolitiikka 1977. Sosiaalipoliittisen yhdistyksen vuosikirja 2, 1977 s. 35—82.

39. Mäkelä, Klaus. Kotivalmisteisen alkoholien käyttö Suomessa vuosina 1972—1978. Alkoholipolitiikka 43 (6), 322—324, 1978.

*40. Mäkinen, Hannu. Kunnallisten keskiolutkieltojen vaikutukset. Tapaustutkimus viidessä kunnassa (The effects of revoking communal permissions to

sell medium beer. A case study in five Finnish municipalities. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusjulkaisu 122, 1978. 170 s. ISBN 951-9192-00-X

*41. Mäkinen, Hannu. Kunnallisten keskiolutkieltojen vaikutuksista (The impacts of the local prohibition of medium beer. English summary). Alkoholipoliittikka 43 (5), 246—254, 1978. Verkningsarna av kommunalt förbud mot mellanöl. Alkoholpolitik 41 (4), 162—170, 1978.

*42. Pekkala, Ahti. Alkoholien kulutusta on vähennettävä (The consumption of alcohol must diminish. English summary). Alkoholikysymys 46 (4), 116—117, 1978.

43. Pekkala, Junno. Eräitä kohtia parlamentaarisen alkoholikomitean mietinnöstä. Suomen Poliisilehti 58 (9), 250—251, 1978.

44. Pekkala, Junno. Suomen alkoholilainsäädännön pääpiirteet. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 7—13. ISBN 951-9479-00-7

45. Peltoniemi, Teuvo. Uuden Seelannin alkoholilolista. Alkoholikysymys 46 (3), 74—80, 1978.

*46. Pöysä, Toivo & Simpura, Jussi. Kotiviinin valmistus ja käyttö 1970-luvun puolivälissä (Home-made wine in Finland in the midseventies. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusjulkaisu 118. Helsinki 1978. 18 s. + liitt. ISBN 951-9191-63-1

47. Ranta, Jukka. Kunnallisen alkoholitarkastajan käsikirja. Kunnalliset alkoholitarkastajat ry. Riihimäki 1977. 87 s.

*48. Rautkoski, Marjatta. Ny typklassning av restauranger. Kapacitet och alkoholkonsumtion enligt restaurangtyp 1974-76. Alkoholpolitik 41 (1), 10—16, 1978.

*49. The Report of the Alcohol Committee (Finland). Summary of Committee Report 1978:33. Prepared by Oy Alko Ab, Information Service. Helsinki 1978. 36 p.

50. Simpura, Jussi. Alkoholijuomien salakauppa vuosina 1969 ja 1976. Alkoholipoliittikka 43 (4), 213—215, 1978.

51. Snicker, Raija Tuulikki. Tarjoilijoiden palkkiopalkkaus ja ravintola-asiakkaiden alkoholien käyttö. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto. Sosiologian laitos. Helsinki 1977. 152 s. + liitt. (mon.).

*52. Somervuori, Antti. Den i ALKO bedrivna planeringen på alkoholpolitikens område. I: Alkoholpolitik. Seminarium anordnat av Nordiska nämnden för alkoholforskning. Köpenhamn den 1—2 december 1975. Nordisk utredningsserie (NU), B 1978:5. Stockholm 1978. s. 76—80.

*53. Sulkunen, Pekka. Accessibilité des boissons alcooliques et politique de l'alcool dans le pays de la CEE. Drogalcool 2, 10—23, 1978.

*54. Sulkunen, Pekka. Developments in the availability of alcoholic beverages in the EEC countries. Reports from the Social Research Institute of Alcohol Studies No. 121. Helsinki 1978. 93 p. ISBN 951-9191-68-2

*55. Sulkunen, Pekka. Erhältlichkeit von alkoholischen Getränken und Alkoholpolitik in den Mitgliedsstaaten der Europäischen Gemeinschaft. Drogalkohol 1978 (3), 10—22.

*56. Sulkunen, Pekka. Intégration économique et disponibilité d'alcool. La Revue de l'Alcoolisme 24 (4), 227—244, 1978.

*57. Sulkunen, Pekka. Åtkomlighet och alkoholpolitik i EEC-länderna 2 (Availability and alcohol policy in the EEC countries. English summary). Alkoholpolitik 41 (1), 19—27, 1978.

*58. Säilä, Sirkka-Liisa. Lauantaisulkemiskokeilu ja juopumushäiriöt (A trial closure of Alko retail shops on Saturdays and disturbances caused by intoxication. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusjulkaisu 113. Helsinki 1978. 32 s. ISBN 951-9191-56-9

*59. Säilä, Sirkka-Liisa. Lauantaisulkemiskokeilu ja juopumushäiriöt. Alkoholipoliittikka 43 (2), 91—99, 1978. Experimentet med lördagsstängt och fyllerstöringarna. Alkoholpolitik 41 (2), 61—69, 1978.

60. Talousvaliokunnan mietintö n:o 9 Oy Alko Ab:n hallintoneuvoston kertomuksen johdosta alkoholilolien kehityksestä vuonna 1977. 1978 vp. — TaVM n:o 9 — Oy Alko Ab:n hallintoneuvoston kertomus vuodelta 1977. Helsinki 1978. 3 s.

61. Vuosikirja 1977. Oy Alko Ab. 46. toimintavuosi. Helsinki 1978. 158 s. ISSN 0356-6730

*62. Österberg, Esa. Alkoholkonsumtionens och det alkoholpolitiska lägets utveckling i Finland under den nya alkohollagen. I: Alkoholpolitik. Seminarium anordnat av Nordiska nämnden för alkoholforskning. Köpenhamn den 1—2 december 1975. Nordisk utredningsserie (NU) B 1978:5. s. 45—48.

*63. Österberg, Esa. Alkoholpolitik i Finland 1951—1974. I: Alkoholpolitik. Seminarium anordnat av Nordiska nämnden för alkoholforskning. Köpenhamn den 1—2 december 1975. Nordisk utredningsserie (NU) B 1978:5. s. 39—44.

Alkoholitalous 304.111 Economics of alcohol

64. Halla, Klaus. Alkoholihaitoista aiheutuvat julkistaloudelliset kustannukset. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 94—100. ISBN 951-9479-00-7

65. Halla, Klaus. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttö ja huoltoapu. Sosiaaliturva 66 (1—2), 20—21, 1978.

*66. Heinonen, Markku. Alkoholijuomien ekonometrisen kulutustutkimus (An econometric study of the consumption of alcoholic beverages. English summary). Kansantaloudellinen aikakauskirja 74 (2), 163—174, 1978.

67. Kasurinen, Veikko & Siiriä, Alpo. Alkoholijuomatuotannon jakautumisesta ja Alkon tuotepoliitikasta. Alkoholipoliittikka 43 (1), 13—15, 1978.

68. Kauppinen, Unto & Kaukonen, Kalevi. Ravintolan talous. Weilin & Göös. Espoo 1978. 171 s., kuv.

69. Kolari, Pentti. Alkoholistien metsässä asuminen kallista yhteiskunnalle. Sosiaaliturva 66 (21), 904—906, 1978.

70. Kolari, Pentti. Tutkimus asunnottomien alkoholistien yhteiskunnalle aiheuttamista kustannuksista. Espoon kaupunki. Espoo 1978. 102 s.

*71. Ojares, Martti & Kasurinen, Veikko. Alkon tulot ja niiden käyttö. Alkoholipolitiikka 43 (4), 209—212, 1978. Alkos inkomster och användningen av dem. Alkoholpolitik 41 (4), 171—174, 1978.

*72. Somervuori, Antti. Synpunkter på alkoholbranschens ekonomi som forskningsobjekt. Alkoholpolitik 41 (1), 5—9, 1978.

*73. Österberg, Esa. Mitä alkoholi maksaa kansantaloudelle? (What does alcohol cost the economy? English summary). Alkoholipolitiikka 43 (2), 75—86, 1978. Vad kostar alkoholen folkhushållet. Alkoholpolitik 41 (2), 45—56, 1978.

Alkoholijuomien käyttö, kulutus ja haitat 304.12 Alcohol use & consumption & damage

*74. Ahlström-Laakso, Salme. Alkoholihaitat uusimpien tutkimusten mukaan (The ill effects of alcohol use according to newest research. English summary). Alkoholikysymys 46 (4), 107—115, 1978.

*75. Ahlström-Laakso, Salme & Österberg, Esa. Alkoholihaitat alkoholikontrollipolitiikan näkökulmasta: viralliset haittaosoittimet alkoholihaittojen kehityksen kuvaajina. (Alcohol damage in the perspective of alcohol control policy: Official indicators describing the development of the detrimental effects of the use of alcohol. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 116. Helsinki 1978. 26 p. ISBN 951-9191-61-5

*76. Ahlström-Laakso, Salme & Österberg, Esa. Alkoholihaittojen kehitys 1960-1975 (Development trends of the detrimental effects from alcohol in 1960-1975. English summary). Alkoholikysymys 46 (1), 3—12, 1978.

*77. Ahlström-Laakso, Salme & Österberg, Esa. Alkoholin kulutus Suomessa vuosina 1960—1976 (Consumption of alcohol in Finland 1960—1976. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 117. Helsinki 1978. 80 s. ISBN 951-9191-62-3

*78. Ahlström-Laakso, Salme & Österberg, Esa. Alkoholiskadornas utveckling i Finland åren 1960—1975 (Development trends of the detrimental effects from alcohol in 1960—1975. English summary). Alkoholpolitik 41 (3), 125—134, 1978.

79. Hakala, Juhani. Alkoholijuomien kulutus vuosina 1967—77. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 14—20. ISBN 951-9479-00-7

*80. Hirvonen, Jorma (ed.). Symposium on alcohol problems in northern regions. Alta, Norway, May 5—6; 1977. Nordic Council for Arctic Medical Research Report 21. Oulu 1978. 96 p. ISSN 0355-9823

*81. International Statistics on Alcoholic Beverages. Production, Trade and Consumption 1950—1972. The Finnish Foundation for Alcohol Studies Vol. 27. A Collaborative Project of the Finnish Foundation for Alcohol Studies and the World Health Organization Regional Office for Europe. Helsinki 1977. 231 p. ISBN 951-9191-45-3(C) & 951-9191-46-1 (P)

82. Koskinen, Teuvo. Alkoholihaitat Pohjoismaiden pulmana. Suomen Lääkärilehti 33 (36), 2885—2888, 1978.

83. Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. 120 s. ISBN 951-9479-00-7

84. Mäkelä, Klaus. Kotivalmisteisen alkoholin käyttö Suomessa vuosina 1972—1978. Alkoholipolitiikka 43 (6), 322—324, 1978.

*85. Mäkelä, Klaus. Level of consumption and social consequences of drinking. In: Israel, Yedy & Glaser, Frederick & Kalant, Harold & Popham, Robert & Schmidt, Wolfgang & Smart, Reginald (eds.). Research Advances in Alcohol and Drug Problems 4. Plenum Press. New York 1978. pp. 303—348.

*86. Mäkelä, Klaus. Om forholdet mellom ulike alkoholproblem. Tidskrift om Edrudskapsspørsmål 1978 (2), 26—27, 38.

*87. Simpura, Jussi. Finländarnas dryckesrytm under en höstvecka 1976. Alkohol och narkotika 72 (7), 24—32, 1978.

88. Simpura, Jussi. Juomatavat muuttuneet perisuomalaiseen suuntaan. Sosiaalinen aikakauskirja 72 (5), 4—9, 1978.

*89. Simpura, Jussi. Juomiskerrat ja juomatapojen muuttuminen vuodesta 1969 vuoteen 1976 (Drinking occasions and changes in drinking habits in Finland from 1969 to 1976. English summary). Alkoholipolitiikka 43 (5), 237—245, 1978.

*90. Simpura, Jussi. Suomalaisten juomatavat vuosina 1969 ja 1976. Juomiskertojen lukumäärä ja ominaisuudet (Finnish drinking habits in 1969 and 1976. The number and attributes of drinking occasions. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 120. Helsinki 1978. 229 s. ISBN 951-9191-67-4

*91. Simpura, Jussi. Suomalaisten juomatavat vuosina 1969 ja 1976. Kulutetut alkoholimäärät ja alkoholin ongelmakäyttö (Finnish drinking habits in 1969 and 1976. Alcohol consumption and alcohol problems in demographic groups. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 114. Helsinki 1978. 127 s. ISBN 951-9191-57-7

*92. Sulkunen, Pekka. Några möjligheter att tolka tendenserna till ökning i alkoholkonsumtionen med hjälp av begreppet "bruksvärde". I: Alkoholpolitik. Seminarium anordnat av Nordiska nämnden för alkoholforskning. Köpenhamn den 1—2 december 1975. Nordisk utredningsserie (NU), B 1978:5. s. 68—70.

Nuoret ja alkoholi 304.124

Young people & alcohol

*93. Ahlström-Laakso, Salme. Förändringar i den finska ungdomens alkoholvanor. I: Sindballe, Anne-Marie & Ahlström-Laakso, Salme & Olafsdóttir, Hildigunnur & Brun-Gulbrandsen, Sverre & Hibell, Björn & Jonsson, Erland (red.). Ungdom och alkohol i Norden. Nordiska nämnden för alkoholforskning. Lund 1978. s. 29—46.

94. Ahlström-Laakso, Salme. Nuorten alkoholinkäyttö ja siinä tapahtuneet muutokset. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 21—28. ISBN 951-9479-00-7

95. Ahlström-Laakso, Salme. Nuorten alkoholinkäyttö ja siinä tapahtuneet muutokset. Teoksessa: Manninen, Jouko & Moilanen, Eeva-Liisa (toim.). Lapsi ja alkoholi. Helsinki 1978. s. 6—11. ISBN 951-95353-9-X

96. Ahlström-Laakso, Salme. Nuorten alkoholinkäyttö ja siinä tapahtuneet muutokset. Lapset ja Yhteiskunta 37 (3), 68—72, 88, 1978.

97. Ahlström-Laakso, Salme. Nuorten alkoholinkäyttö ja siinä tapahtuneet muutokset. Raittiuskasvatus 1978 (3), 11—15.

*98. Forsius, Harriet. Alcohol problems among children and adolescents in Northern Finland. In: Hirvonen, Jorma (ed.). Symposium on alcohol problems in northern regions. Alta, Norway, May 5—6, 1977. Nordic Council for Arctic Medical Research Report 21. Oulu 1978. pp. 56—58.

*99. Halminen, Onni. Suomalaisten, englantilaisten ja skotlantilaisten koululaisten alkoholinkäyttö (The use of alcohol among Finnish, English and Scottish schoolchildren at the age of 15—16 years. English summary). Alkoholipolitiikka 43 (6), 313—319, 1978.

100. Helimäki, Kosti. Kodin, koulun ja kansalaisjärjestöjen yhteistyömahdollisuudet ja vastuu alkoholia koskevassa terveyskasvatuksessa. Lapset ja Yhteiskunta 37 (3), 80—83, 1978.

101. Huuska, Raija & Metteri, Anna. Nuorten turvallisuus ja alkoholinkäyttö. Tutkimus Tornion nuorisoyhteisön elinoloista, turvallisuuden kokemisesta ja alkoholinkäytöstä. Sosiologian ja sosiaalipolitiikan laudaturtyö Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa, helmikuu 1978. 297 s. + liitteet.

102. Immonen, Erkki J. Nuorten päihdehuolto ja -kasvatus suomalaisen tutkimuksen kohteena. Raittiuskasvatus 1978 (3), 8—13.

103. Immonen, Erkki J. Päihteet ja nuoret tutkimuksen valossa. Lapset ja Yhteiskunta 37 (6—7), 194—202, 1978.

104. Manninen, Jouko & Moilanen, Eeva-Liisa (toim.). Lapsi ja alkoholi. Kasvattajan vastuu alkoholia koskevasta lasten terveyskasvatuksesta — seminaarin alustukset sekä ryhmätöiden raportit. Oy Alko Ab & Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry. Helsinki 1978. 64 s. ISBN 951-95353-9-X

105. Mäkinen, Riitta-Maija. Nuoret ja päihteet. Lapset ja Yhteiskunta 37 (3), 76—78, 1978.

106. Nikander, Pirkko. Nuorten alkoholinkäytön terveysriskit ja -vaarat. Teoksessa: Manninen, Jouko & Moilanen, Eeva-Liisa (toim.). Lapsi ja alkoholi. Helsinki 1978. s. 12—17. ISBN 951-95353-9-X

107. Nikander, Pirkko. Nuorten alkoholinkäytön terveysriskit ja -vaarat. Raittiuskasvatus 1978 (3), 13—14.

108. Nuorten alkoholinkäyttö Keski-Suomen tanssipaikoilla. Lapset ja Yhteiskunta 37 (3), 84—86, 1978.

109. Nurmi, Seppo. Nuorten terapeuttisen avohoitoyhteisön toiminnan tutkimus. 194 s. + liitteet (mon.). 1978.

110. Peltoniemi, Teuvo (toim.). Nuoret ja päihteet. Sosiaalialkohologian opetusmoniste 1977:2. Tampereen yliopisto. Tampere 1977. 120 s. ISBN 951-44-0637-0

*111. Peltoniemi, Teuvo. Nuorten alkoholijuomien käyttö pääkaupungissa ja Peräpohjolassa (The use of alcohol by youth in Helsinki and in Northern Finland. English summary). Alkoholikysymys 46 (2), 48—58, 1978.

112. Peltoniemi, Teuvo. Tornion ja Haaparannan nuorten kanssakäyminen ja päihteiden käyttö. Sosiaalialkohologian opetusmoniste. Tampereen yliopisto 1978. 147 s. + liitt. ISBN 951-44-0714-8

*113. Peltoniemi, Teuvo. Ungdomens alkoholvanor i Torneå och Haparanda. Alkoholpolitik 41 (3), 135—145, 1978.

*114. Pessa, Kirsti. Development of the ideas of youth. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 232—236.

*115. Pessa, Kirsti & Nummenmaa, Tapio. Children's conceptions of alcohol. Reports from the Department of Psychology. University of Tampere, n:o 112. Tampere 1978. 13 s.

116. Salaspuro, Aarno. Alkoholi ja kansanterveys. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 87—93. ISBN 951-9479-00-7

*117. Sirén, Pirkko. Nuorisoseinän päihteitä käyttävien nuorten hoitoyhteisönä (The youth clinic as a treatment community for young drug and alcohol abusers. English summary). Alkoholipolitiikan tutkimuslaitoksen tutkimusraportti 111. Helsinki 1977. 205 s. + liitteet.

Alkoholismi 304.13

Alcoholism

118. Ahlström-Laakso, Salme. Alkoholit Suomessa. Teoksessa: Savio, Annikki & Sulkunen, Pekka (toim.). Alkoholistihoitoon keinot ja tuloksellisuus.

Järvenpään sosiaalisairaalan julkaisuja 1978:1. s. 28—35.

119. Halla, Klaus. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttö ja huoltoapu. Sosiaaliturva 66 (1—2), 20—21, 1978.

120. Halonen, Ilkka. Oppimisterapeuttinen näkökulma alkoholi ongelmien hoidossa. Alkoholipoliittika 43 (6), 304—312, 1978.

*121. Harpela, Risto. Alcohol problems in Northern Finland and their treatment. In: Hirvonen, Jorma (ed.). Symposium on alcohol problems in northern regions. Alta, Norway, May 5—6, 1977. Nordic Council for Arctic Medical Research Report 21. Oulu 1978. pp. 49—55.

122. Ihalainen, Lea. Sairaanhoidajan rooli päihdehuollossa. Sosiaaliturva 66 (5), 182—183, 1978.

123. Immonen, Erkki J. Tutkimus antabushoidosta Sillanpirtissä. Sosiaaliturva 66 (17), 705—708, 1978.

*124. International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). 302 p.

125. Jansson, Henrik. A-klinikka, katkaisuhoido- asema, hoitokoti. Sijainnin ja toimitilojen suunniteluohjeisto. Oulun yliopisto. Arkkitehtuurin osasto. Oulu 1978. 77 s.

126. Juhani, Raimo (nimimerkki). Pysäkillä asti kaikki on selvää. Raportti alkoholistin parantumisesta. Otava. Helsinki 1978. 213 s. ISBN 951-1-04788-4

127. Kokko, Simo & Kuha, Seppo. Psykiatria ja alkoholi ongelmien hoito. Suomen Lääkärilehti 33 (8), 590—595.

128. Kytöharju, Sauli. Suomen päihdehuoltojärjestelmä. Teoksessa: Savio, Annikki & Sulkunen, Pekka (toim.). Alkoholistihuollon keinot ja tuloksellisuus. Järvenpään sosiaalisairaalan julkaisuja 1978:1. s. 39—43.

129. Lahelma, Eero. Kuntoutustutkimusasiakkaiden alkoholi ongelmat. Työterveysäätiön kuntoutuskeskuksen tutkimuksia 1978:9. Helsinki 1978. 21 s. ISBN 951-9449-04-3

130. Marjanen, Matti. Päihdeongelmien huollossa pyrittävä kokonaiskuntoutukseen. Sosiaalinen aikakauskirja 72 (5), 43—50, 1978.

131. Nordlund, Leena & Rosenius, Raimo. Oulun kaupungin päihdehuollon hoitokotien asiakkaat v. 1976. Oulun kaupungin sosiaalitoimen sarja B:4. Oulu 1977. 18 s.

132. Nurmi, Seppo. Nuorten terapeuttisen avohoitjärjestelmän toiminnan tutkimus. 194 s. + liitteet (mon.). 1978.

133. Peltoniemi, Teuvo. PAV-huollon sisältö ja yhteistyö Oulussa. Oulun kaupungin sosiaalitoimen sarja A:9. Oulu 1977. 85 s. + liitteet.

134. Poikolainen, Kari. Alkoholismin käsitteistä. Teoksessa: Savio, Annikki & Sulkunen, Pekka (toim.). Alkoholistihuollon keinot ja tuloksellisuus.

Järvenpään sosiaalisairaalan julkaisuja 1978:1. s. 20—27.

*135. Pulkkinen, Anneli. Otantatutkimus helsinkiläisistä alkoholismipotilaista (A sample of alcoholic patients in Helsinki. English summary). Alkoholikysymys 46 (1), 21—28, 1978.

136. Päihdeasian neuvottelukunnan mietintö. Ehdotus päihdeongelmien huollon kehittämisestä. Komiteanmietintö 1978:40. Helsinki 1978. 250 s. ISBN 951-46-2997-3

137. Päihdehuollon informaatio- ja neuvottelutietoisuus kuntien luottamushenkilöille. Raportti. Sosiaalihuollon tutkimuskeskus. Helsinki 1978. 36 s.

138. Pöytä, Toivo. Myllyhoito raitistaa juomareita Kanadassa. Alkoholikysymys 46 (2), 59—64, 1978.

139. Rissanen, Jori R. Asuntolatoiminta päihdehuoltotyön muotona Oulussa. Sosiaaliturva 66 (5), 176—179, 1978.

140. Rissanen, Jori. Kiviharjun hoitokoti — monimuotoinen hoitolaite. Sosiaaliturva 66 (24), 1082—1086, 1978.

141. Roukka, Matti. Alkoholistit ja työlaitos Neuvostoliitossa. Sosiaaliturva 66 (11), 438—439, 1978.

142. Savio, Annikki & Sulkunen, Pekka (toim.). Alkoholistihuollon keinot ja tuloksellisuus. Seminaariraportti. Järvenpään sosiaalisairaalan julkaisuja 1978:1. 52 s. + liitteet. ISBN 951-9420-11-8

143. Savio, Annikki. Päihdehuollon tuloksellisuudesta. Teoksessa: Savio, Annikki & Sulkunen, Pekka (toim.). Alkoholistihuollon keinot ja tuloksellisuus. Järvenpään sosiaalisairaalan julkaisuja 1978:1. s. 5—15.

144. Savio, Annikki. Päihdehuollon tuloksellisuudesta. Alkoholipoliittika 43 (3), 135—142, 1978.

145. Silta elämään. AA 30 vuotta Suomessa. Juhlajulkaisu. Suomen AA-kustannus. Helsinki 1978. 80 s. ISBN 951-9015-37-X

*146. Sirén, Pirkko. Nuorisosaama päihdeitä käyttävien nuorten hoitoyhteisönä (The youth clinic as a treatment community for young drug and alcohol abusers. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 111. Helsinki 1977. 205 s. + liitt. ISBN 951-9191-54-2

147. Taipale, Ilkka. Disulfiraami ja kalsiumkarbimidi alkoholin käytön estäjänä. Suomen Lääkärilehti 33 (5), 307—314, 1978.

148. Taipale, Ilkka. Päihdehuollon kriisimme. Suomen Lääkärilehti 33 (13), 1056—1062, 1978.

149. Wiio, Juhani. Raimo Juhanan tarina. Alkoholipoliittika 43 (4), 216—219, 1978.

150. Viksten, Veikko. Vastentahtoista hoitoa inhimillisistä syistä. Sosiaaliturva 66 (17), 695—697, 1978.

Asunnottomat alkoholistit 304.134 Skid-row alcoholics

151. Asunnottomien alkoholistien huollon, hoidon ja majoituksen seudullista järjestämistä selvittävän työryhmän raportti. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja. Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta ja Helko. Helsinki 1977. 48 s. ISBN 951-798-078-7

152. Kasanen, Viljo. Helsingin seudun asunnottomat alkoholistit. Pääkaupunkiseudun Yhteistyö 1978 (3), 17—18.

153. Kolari, Pentti. Alkoholistien metsässä asuminen kallista yhteiskunnalle. Sosiaaliturva 66 (21), 904—906, 1978.

154. Kolari, Pentti. Tutkimus asunnottomien alkoholistien yhteiskunnalle aiheuttamista kustannuksista. Espoon kaupunki. Espoo 1978. 102 s.

155. Koskela, Sauli. Selvitys miesirtolaisista. Sosiaaliturva 66 (17), 710—711, 1978.

156. Murto, Lasse. Asunnottomien alkoholistien elinolosuhteet ja elämäntapa sekä yhteiskunnan toimenpiteet. Tampereella vuosina 1970—1975 suoritettu tutkimus. (Väitöskirja.) Alkoholitutkimussäätiön julkaisu 30. Helsinki 1978. 234 s. ISBN 951-9191-65-8

157. Mäkelä, Rauno. Asunnottomien alkoholistien hoito ja kuntoutus. Tampereella vuosina 1970—1975 suoritettu tutkimus. (Väitöskirja.) Acta Universitatis Tamperensis ser. A, vol. 95. Lääketieteellisen tiedekunnan julkaisuja 14. Tampere 1978. 280 s. ISBN 951-44-0751-2

158. Peltoniemi, Teuvo. Kaksi väitöstyötä asunnottomista alkoholisteista. Alkoholipolitiikka 43 (6), 324—328, 1978.

Perheongelmat 304.135

Family problems

159. Heinänen, Aira. Pahoinpideltyjen naisten ja lasten turvakoteja jo useissa maissa. Sosiaaliturva 66 (11), 469—476, 1978.

160. Heinänen, Aira. Perheväkivallan kohtaaminen. Sosiaaliturva 66 (19), 812—816, 1978.

161. Mattila, Juhani. Perheväkivalta ja sen hoito. Mielenterveys 18 (4—5), 9—13, 33, 1978.

162. Pöysä, Toivo. Kanadalainen tutkimus alkoholista ja väkivallasta. Tavoitteiden ja haastattelumenetelmien tarkastelua. Alkoholipolitiikka 43 (5), 264—267, 1978.

163. Österberg, Ingalill. Vastuumme lapsista. Lapset ja Yhteiskunta 37 (3), 73—75, 1978.

Työelämä 304.136

Work life

*164. Honkasalo, Marja-Liisa. Työ ja alkoholijuomien käyttö — katsaus anglosaksisessa ja skandinaavisessa kirjallisuudessa käsitellyyn problematiikkaan (Work and the use of alcohol — a review of Anglo-Saxon and Scandinavian literature. English summary). Alkoholikysymys 46 (2), 35—47, 1978.

*165. Honkasalo, Marja-Liisa. Työn luonne alkoholin käytön osatekijänä (The character of work as a factor in alcohol consumption. English summary). Alkoholipolitiikka 43 (3), 143—147, 1978. Arbetets karaktär som delfaktor vid alkoholbruk. Alkoholpolitik 41 (4), 175—179, 1978.

166. Hänninen, Kari & Lehtinen, Martti & Riihimäki, Hilka. Alkoholismi työkyvyttömyyseläkkeen

myöntämisperusteena LEL-aloilla. Työeläkekassan vuonna 1976 miehille myöntämien täysien työkyvyttömyyseläkkeiden tarkastelu. LEL-työeläkekassa. Helsinki 1978. 14 s.

*167. Lahelma, Eero. Empirical observations about the referral systems for problem drinking workers in Finland. Paper presented at the 32nd International Congress on Alcoholism and Drug Dependence, Warsaw, September 3—8, 1978. 12 p.

*168. Lahelma, Eero. Social aspects of industrial alcoholism programs. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 210—214.

169. Manninen, Jouko. Alkoholi ja työelämä. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 66—76. ISBN 951-9479-00-7

170. Manninen, Jouko & Pöysä, Toivo & Tuominen, Eero (toim.). Alkoholiongelmiin ehkäisy ja hoito työyhteisössä. 3. p. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. 39 s. ISBN 951-95353-4-9

171. Pähdeongelmien käsittely työpaikoilla. Aineistoa hoitoonohjauksesta työpaikkojen ja hoitopaikkojen käyttöön. Kansan Raittiusliitto r.y. Helsinki 1978. 35 s.

*172. Sirén, Pirkko. Experiences of different models of referring to treatment. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 152—156.

173. Siren, Pirkko. Hoitoonohjaus työpaikoilla. Sosiaaliturva 66 (5), 164—168, 1978.

Alkoholiasenteet, alkoholipsykologia 304.137

Psychology & attitudes to alcohol

174. Halonen, Ilkka. Oppimisterapeuttinen näkökulma alkoholiongelmiin hoidossa. Alkoholipolitiikka 43 (6), 304—312, 1978.

175. Isohanni, Matti. Miksi Jeppe juo? Alkoholin ongelmakäytön taustaa. Alkoholipolitiikka 43 (1), 21—25, 1978.

176. Juurmaa, Jyrki & Tiihonen, Eeva-Liisa. Alkoholin vaikutuksesta mielikuvaelämään ja kokemistapaan. Alkoholipolitiikka 43 (6), 299—303, 1978.

177. Mäkelä, Klaus. Alkoholipoliittisen mielipideilmaston vaihtelut Suomessa 1960- ja 70-luvulla. Teoksessa: Sipilä, Jorma (toim.). Sosiaalipolitiikka 1977. Sosiaalipoliittisen yhdistyksen vuosikirja 2. Helsinki 1977. s. 35—82.

*178. Simpura, Jussi. Alkoholi suomalaisten mielissä. Alkoholiasenteet, alkoholin käytön perustelut ja alkoholimielipiteet vuosina 1969 ja 1976 (Alcohol

in Finnish minds. Attitudes, motives and opinions in 1969 and 1976. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 115. Helsinki 1978. 45 s. ISBN 951-9191-60-7

179. Simpura, Jussi. Mikä on viinaa, mikä ei? Alkoholipoliittikka 43 (4), 223—224, 1978.

Järjestyshäiriöt ja rikollisuus 304.15 **Public order & criminality**

180. Aromaa, Kauko. Pahoinpitely, uhrin ja vammat. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti 15 (2), 83—90, 1978.

*181. Hirvonen, Jorma & Hedman, Christine & Partanen-Talsta, Arja. Alcohol and violent deaths in Northern Finland. In: Hirvonen, Jorma (ed.). Symposium on alcohol problems in northern regions. Alta, Norway, May 5—6, 1977. Nordic Council for Arctic Medical Research Report 21. Oulu 1978. pp. 69—75.

182. Mäkinen, Tuija. Alkoholi ja rikollisuus. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 57—65. ISBN 951-9479-00-7

183. Pöysä, Toivo. Kanadalainen tutkimus alkoholista ja väkivallasta. Tavoitteiden ja haastattelumenetelmien tarkastelua. Alkoholipoliittikka 43 (5), 264—267, 1978.

*184. Säilä, Sirkka-Liisa. Lauantaisulkemiskokeilu ja juopumushäiriöt (A trial closure of Alko retail shops on Saturdays and disturbances caused by intoxication. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 113. Helsinki 1978. 32 s. ISBN 951-9191-56-9

185. Österberg, Esa. Alkoholien kulutus ja juopumuspätykset. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 29—42. ISBN 951-9479-00-7

Alkoholi ja liikenne 304.151 **Alcohol & traffic**

186. Lappi-Seppälä, Tapio. Pohjoismaista rattijuoppoutta. Alkoholipoliittikka 43 (4), 226—228, 1978.

187. Mäki, Martti. Alkoholihaitat liikenteessä. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 43—56. ISBN 951-9479-00-7

188. Mäki, Martti. Autokoululaisten ja ajokortinomistajien tiedot alkoholien vaikutuksista liikenteessä sekä rattijuopumussäännöksistä. Liikenneturvan tutkimuksia 1978:38. Liikenneturva. Tutkimusosasto. Helsinki 1978. 42 s.

189. Mäki, Martti. Kommentti Rattijuopon kiinnijoutumisriski -artikkelista. Alkoholipoliittikka 43 (2), 111—113, 1978.

190. Mäki, Martti & Aas, Knut & Nevala, Pentti & Penttilä, Antti & Pikkarainen, Jarmo & Rajalin, Sirpa. Kuljettajien liikennejuopumuslain tuntemus eräissä Uudenmaan läänin kunnissa vuonna 1978. Liikenneturvan tutkimuksia 1978:37. Liikenneturva.

Tutkimusosasto. Helsinki 1978. s. 28—53.

191. Mäki, Martti & Vakkuri, Jorma. Liikenneraittiuskampanja. Liikennejuopumustietotaso ja -asenteet ennen ja jälkeen kampanjan. Liikenneturvan tutkimusosaston monisteita 1978:23. Helsinki 1978. 46 s.

192. Penttilä, Antti & Aas, Knut & Mäki, Martti & Nevala, Pentti & Pikkarainen, Jarmo & Rajalin, Sirpa. Alkoholia nauttineiden moottoriajoneuvon kuljettajien määrä viikonlopun myöhäisliikenteessä eräissä Uudenmaan läänin kunnissa vuonna 1978. Liikenneturvan tutkimuksia 1978:37. Liikenneturva. Tutkimusosasto. Helsinki 1978. s. 1—27.

*193. Takala, Hannu. Drinking and Driving in Scandinavia — The Legal Framework — Finland. In: Hauge, Ragnar (ed.). Drinking and Driving in Scandinavia. Scandinavian Studies in Criminology 6. Oslo 1978. p. 11—19.

*194. Takala, Hannu. Kliinisen humalatilatutkimuksen tehtävät. Tutkimus liikennejuopumusrikosten esitutkinnasta ja todistelusta (The functions of the clinical examination of drunken drivers. A study of pre-trial investigations and the presentation of evidence in drinking-and-driving cases. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusseloste 123. Helsinki 1978. 135 s. ISBN 951-9192-01-8

*195. Takala, Hannu. Research on Drunken Driving in Scandinavia — Finland. In: Hauge, Ragnar (ed.). Drinking and Driving in Scandinavia. Scandinavian Studies in Criminology 6. Oslo 1978. p. 125—127.

196. Virtanen, Matti. Rattijuopon kiinnijoutumisriski. Alkoholipoliittikka 43 (1), 16—20, 1978.

197. Virtanen, Matti. Rattijuopon kiinnijoutumisriskin kirjoittajan vastine. Alkoholipoliittikka 43 (2), 113—115, 1978.

Terveysongelmat, kuolleisuus, onnettomuudet 304.16 **Health problems & mortality & casualties**

*198. Alha, A. & Korte, Taimi. Alcohol deaths from violence. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 173—178.

*199. Alha, Antti & Miettinen, Raija. Myrkytyskuolemat vuonna 1977 (Fatal poisonings in Finland 1966—77. English summary). Alkoholikysymys 46 (4), 99—106, 1978.

200. Eriksson, Kalervo. Alkoholien kertakäytön vaikutuksia. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 77—86. ISBN 951-9479-00-7

*201. Honkanen, Risto. Hospital statistics as a device for studying the strain caused by the use of alcohol on emergency services. In: International

Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 15—19.

202. Isohanni, Matti. Alkoholinkäyttö psykiatrisen sairaalahoidon aikana. *Mielenterveys* 18 (1—2), 12—19, 1978.

203. Järvinen, Päivi H. & Kari-Koskinen, Onni. Päivystyspoliklinikan potilaiden veren alkoholipitoisuus Pohjois-Suomessa. *Suomen Lääkärilehti* 33 (3), 115—119, 1978.

204. Konttinen, Mauno. Akuutti pankreatiitti tänä hetkenä. *Suomen Lääkärilehti* 33 (15), 1221—1224, 1978.

*205. Mustajoki, Pertti. Lyijymyrkytys pontikasta (Lead poisoning from illicit alcohol. English summary). *Duodecim* 94 (16), 993—996, 1978.

206. Nikander, Pirkko. Nuorten alkoholinkäytön terveysriskit ja -vaarat. Teoksessa: Manninen, Jouko & Moilanen, Eeva-Liisa (toim.). *Lapsi ja alkoholi*. Helsinki 1978. s. 12—17.

207. Nikander, Pirkko. Nuorten alkoholinkäytön terveysriskit ja -vaarat. *Raittiuskasvatus* 1978 (3), 13—14.

208. Pikkarainen, Pekka. Maksa, alkoholi ja nainen. *Duodecim* 94 (10), 620—622, 1978.

209. Pitkäjärvi, Timo. Aikuisten äkilliset myrkytykset Suomessa. *Suomen Lääkärilehti* 33 (29), 2223—2228, 1978.

*210. Poikolainen, Kari. Fatal alcohol poisonings in cultural context. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 179—187.

211. Poikolainen, Kari. Myrkytysten esiintyminen ja ehkäisy Suomessa. *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti* 15 (2), 67—82, 1978.

*212. Poikolainen, Kari. Näkökohtia sosiaalilääketieteellisestä alkoholitutkimuksesta (Remarks on socio-medical alcohol research. English summary). *Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimuslehti* 119. Helsinki 1978. 60 s. ISBN 951-9191-66-6

213. Poikolainen, Kari. Suojaako alkoholi koronaaritaudilta. *Duodecim* 94 (12), 763—766, 1978.

*214. Poikolainen, Kari. Suomalaiset juomatavat ja kuolleisuus (Finnish drinking habits and mortality. English summary). *Alkoholipoliittikka* 43 (2), 100—106, 1978. *Finska alkoholseder och mortaliteten*. *Alkoholpolitik* 41 (2), 70—77, 1978.

215. Salaspuro, Aarno. Alkoholiiin liittynyt terveyspalvelukäyttö Suomessa vuonna 1972. (Väitöskirja.) *Alkoholitutkimussäätiön julkaisu* 29. Helsinki 1978. 187 s. ISBN 951-9191-59-3

216. Salaspuro, Aarno. Alkoholien käyttöön liittyvistä sairauksista. *Alkoholipoliittikka* 43 (3), 131—134,

1978.

217. Salaspuro, Aarno. Lääketiede yksinään ei ole ratkaisu alkoholin terveyshaittoihin. *Sosiaalinen aikakauskirja* 72 (5), 10—16, 1978.

*218. Salaspuro, Aarno. The strain on health services caused by the use of alcohol. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 9—15.

219. Simpura, Jussi. Alkoholien lääkekäyttö. *Suomen Lääkärilehti* 33 (19), 1631—1635, 1978.

220. Simpura, Jussi. Alkoholien lääkekäyttö ja terveys. *Semina* 20, 407—409, 1978.

221. Simpura, Jussi. Suomalaiset ja krapula. *Tiimi* 1978 (2), 6—8.

*222. Sovijärvi, Anssi R. A. & Hillbom, Matti & Poppius, Håkan. Alkoholien vaikutus hengitykseen vaikeassa kroonisessa bronkiitissa (Acute effect of moderate ethanol intoxication on arterial blood cases and specific airways conductance in severe chronic bronchitis. English summary). *Duodecim* 94 (10), 645—650, 1978.

*223. Sovijärvi, A. R. A. & Hillbom, M. E. & Poppius, H. Effect of ethanol ingestion on blood cases and airway conductance in chronic bronchitis. *Bull. Eur. Physiopath. Resp.* 14, 409—415, 1978.

224. Tuomola, Pertti. Hukkomisonnettomuudet ja niiden torjunta. *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti* 15 (2), 59—66, 1978.

*225. Turpeinen, Oiva. Viinakuolema autonomian ajan Suomessa. *Alkoholipoliittikka* 43 (2), 107—110, 1978. *Alkoholmortalitet under Finlands autonoma tid*. *Alkoholpolitik* 41 (4), 180—183, 1978.

*226. World Health Organization, Regional Office for Europe. Conference on Public Health Aspects of Alcohol and Drug Dependence. Dubrovnik, 21—25 August 1978. Summary Report.

*227. Ylikahri, Reino H. & Leino, Timo & Huttunen, Matti O. Physiological changes caused by alcohol intoxication and hangover. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 67—78.

Alkoholi- ja raittiusvalistus 304.17 Alcohol & temperance education

228. Helimäki, Kosti. Kodin, koulun ja kansalaisjärjestöjen yhteistyömahdollisuudet ja vastuu alkoholia koskevassa terveyskasvatuksessa. Teoksessa: Manninen, Jouko & Moilanen, Eeva-Liisa (toim.). *Lapsi ja alkoholi*. Helsinki 1978. s. 36—43. ISBN 951-95353-9-X

*229. Idänpään-Heikkilä, Juhana & Mäkelä, Rouno. A program to educate health center personnel in alcohol matters. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 120—128.

230. Immonen, Erkki J. Sosiometrinen menetelmä parantaa koulukuria ja raittiuskasvatuksen edellyksiä. Raittiuskasvatus 1978 (6), 8—10.

231. Liimatainen-Lamberg, Anna-Ester. Alkoholialia koskevan terveystieteellisen sisällön, keinot ja tavoitteet. Teoksessa: Manninen, Jouko & Moilanen, Eeva-Liisa (toim.). Lapsi ja alkoholi. Helsinki 1978. s. 20—28. ISBN 951-95353-9-X

232. Manninen, Jouko. Alkoholien kulutuksen kasvun ja alkoholihaittojen ehkäisy. Teoksessa: Manninen, Jouko (toim.). Alkoholihaitat ja -vauriot. Oy Alko Ab. Helsinki 1978. s. 101—113. ISBN 951-9479-00-7

233. Olkinuora, Hannu. Alkoholikäyttäytymisen säätely ja siihen vaikuttaminen sekä eri osapuolten vastuu alkoholikäyttäytymisestä. Teoksessa: Manninen, Jouko & Moilanen, Eeva-Liisa (toim.). Lapsi ja alkoholi. Helsinki 1978. s. 47—53. ISBN 951-95353-9-X

*234. Olkinuora, Hannu. Some conclusions from the project on temperance education in Finnish schools. In: International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 21. — Graz, L. & Tongue, E. J. (eds.). Papers presented at the 21st International Institute on the Prevention & Treatment of Alcoholism. Helsinki, Finland 9—15. 6. 1975. International Council on Alcohol and Addictions. Lausanne (1978). pp. 241—244.

235. Olkinuora, Hannu & Anttila, Pauli & Laitinen, Matti & Marjaniemi, Maija. Peruskoulun yläasteelle laaditulla suuntaavalla oppimateriaalilla kolmella eri käsittelytavalla esitutkimuksessa saavutetut oppimistulokset. Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisuja 286, 1978.

236. Olkinuora, Hannu & Kurtakko, Kyösti. Peruskoulun 5. ja 6. luokilla järjestetyn suuntaavan kasvatustapahtuman aikaansaamat affektiiviset oppimistulokset. Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden tutkimuslaitoksen julkaisuja 285, 1978. 156 s. + liitteet.

237. Toivanen, Irma. Raittiuskasvatus laaja-alaisena tehtävänä yhteiskunnassa. Raittiuskasvatus 1978 (3), 4—8.

Raittiisliike 304.18

Temperance movement

238. Kuoppala, Erkki. Kunnallinen raittiustoimi uudistuu. Sosiaalinen aikakauskirja 72 (5), 38—42, 1978.

239. Raittiustyöntekijöiden koulutuksen uudel-

leen järjestäminen. Työryhmämuistio 1978: STM 1. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö. Helsinki 1978. 22 s. + liitteet.

*240. Tulkki, Hannu. Raittiustyön tulevaisuus (The future of temperance work. English summary). Alkoholikysymys 46 (4), 118—123, 1978.

241. Tuominen, Uuno. Oman tien kulkija Norjassa ja sen raittiisliikkeessä. Alkoholikysymys 46 (1), 29—31, 1978.

242. Voipio, Martti. Suomen Raittiisjärjestöjen Liitto 25 vuotta. Alkoholikysymys 46 (3), 81—96, 1978.

Muut päihdeongelmat 304.2

Other drug problems

243. Alha, Antti & Miettinen, Raija. Myrkytyskuolemat vuonna 1977. Alkoholikysymys 46 (4), 99—106, 1978.

* 244. Bruun, Kettil & Pan, Lynn & Rexed, Ingemar. The Gentlemen's Club. International control of drugs and alcohol. Studies in Crime and Justice. University of Chicago Press. Chicago 1975. (Paper Edition 1978). p. 338. ISBN 0-226-07778-0

* 245. Hemminki, Elina. Behöver vi läkemedelskonsulenter? Nordisk Medicin 93, 188-190, 1978.

246. Hemminki, Elina & Pesonen, Terttu. Lääke-esittelyt. Tampereen yliopiston kansanterveystieteen laitos. Kansanterveystieteen julkaisuja M 78:34. Tampere 1978. 72 s.

* 247. Kopteff, Pekka. Informaatio- ja asennettukimus huumausaineiden väärinkäyttäjistä (A study on information and attitudes among misusers of drugs. English summary). Alkoholikysymys 46 (1), 17—20, 1978.

248. Kopteff, Pekka. Lääkeaineiden ja huumausaineiden väärinkäytön tutkimusongelmia. Alkoholipoliittikka 43 (2), 119—121, 1978.

* 249. Kopteff, Pekka. Pähteiden väärinkäytön kasautumisen ongelma (The problem of the cumulation of the misuse of intoxicating drugs. English summary). Alkoholikysymys 46 (1), 13—16, 1978.

250. Peltoniemi, Teuvo (toim.). Huume- ja tupakkamoniste. Sosiaalialkoholian opetusmoniste 1978:4. Tampereen yliopisto. Yhteiskunnallinen opetusjaosto. Tampere 1978. 50 s. ISBN 951-44-0712-1

251. Päihdeasiainneuvottelukunnan mietintö. Ehdotus päihdeongelmaisten huollon kehittämisestä. Komiteamietintö 1978:40. Helsinki 1978. 250 s. ISBN 951-46-2997-7

252. Salmimies, Pekka. Psykiatrisia näkökohtia lääkemyrkytyksistä. Suomen Lääkärilehti 33 (31), 2424-2426, 1978.

253. Seppäläinen, Anna-Maria. Liuotinainealtistuminen ja hermosto. Suomen Lääkärilehti 33 (33), 2486-2490, 1978.

254. Sirén, Pirkko. Nuorisosaama pähteitä käyttävien nuorten hoitoyhteisönä (The youth clinic as a treatment community for young drug and alcohol abusers. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimusraportti 111. Helsinki 1977. 205 s.+liitteet.

Aromitutkimuksia 543:92:661.722
Organoleptic analysis of aroma

* 255. Jounela-Eriksson, Paula. The aroma composition of distilled beverages and the perceived aroma of whisky. *Int. Conf. Flavor of Foods and Beverages: Chem. Technol.*, Athens 1978, Abstracts No. 18.

* 256. Jounela-Eriksson, Paula. The aroma composition of distilled beverages and the perceived aroma of whisky. In: *Flavor of Foods and Beverages, Chemistry and Technology*, ed. by G. Charalambous and G. E. Inglett. *Proc. Conf. Agr. Food Chem. Div. Amer. Chem. Soc.*, Athens 1978, Academic Press, New York, London 1978, p. 339—354.

* 257. Jounela-Eriksson, Paula. Sensory aspects of flavour in alcoholic beverages — the strength and quality of whisky aroma. *Proc. Int. Symp. Olfaction and Taste*, 6th, Paris-Gif sur Yvette 1977, ed. by J. Le Magnen & P. MacLeod. *Information Retrieval*, London 1978, p. 409—419. (Appeared 1978).

* 258. Suomalainen, H. & Lehtonen, M. Ursprung des Aromas in Alkoholischen Getränken. *Symp. über Aktuelle Probl. Aromaforsch.*, Eisenach, DDR 1978, Kurzzreferate, p. 9—10.

Biokemia 577

Biochemistry

259. Forsander, Olof. Alkoholien esiintyminen luonnossa. *Luonnon Tutkija* 82, 1—3, 1978.

Alkoholi ja ravitsemus (koe-eläimet) 591.13:661.

722

Alcohol & nutrition (animals)

*260. Hillbom, M.E. & Wallgren, H. Role of gastric emptying on ethanol poisoning in rats. *Med. Biol.* 56, 37—41, 1978.

* 261. Lindros, Kai O. & Pekkanen, Leena & Koivula, Timo. Biphasic influence of dietary protein levels on ethanol-derived acetaldehyde concentrations. *Acta Pharmac. Tox.* 43, 409—411, 1978.

* 262. Pekkanen, L. Effects of thiamin deprivation and pyriethamine and oxythiamine treatment on voluntary ethanol drinking and blood acetaldehyde level during ethanol oxidation in rat. *Finn. Symp. Biol. Med. Effects of Alc.*, 1st, Helsinki 1978, Abstracts.

* 263. Pekkanen, Leena & Eriksson, K. & Sihvonen, Marja-Liisa. Dietarily-induced changes in voluntary ethanol consumption and ethanol metabolism in the rat. *Brit. J. Nutr.* 40, 103—113, 1978.

Käyttäytyminen (koe-eläimet) 591.51

Behaviour (animals)

264. Sinclair, John David. Kvantitatiivisesta käyttäytymistutkimuksesta. *Luonnon Tutkija* 82, 18—22, 1978.

* 265. Sinclair, John David. A theory of behavior, based on "rest principle" control of the strength of

neural connections. *Neurosci. Biobehav. Rev.* 2, 357—366, 1978.

* 266. Sinclair, J. D. & Bender, Dale O. **Compensatory Behaviors: suggestion for a common basis from deficits in hamsters.** *Life Sci.* 22, 1407—1412, 1978.

* 267. Sinclair, J. D. & Lindros, K. O. **Suppression of alcohol drinking by aldehyde-dehydrogenase inhibition: its independence of acetaldehyde.** *Finn. Symp. Biol. Med. Effects of Alc.*, 1st, Helsinki 1978, Abstracts.

Alkoholien aineenvaihdunta 612.015.3:661.722

Metabolism of alcohol

* 268. Eriksson, C. J. Peter. The aversive effect of acetaldehyde on the alcohol drinking behaviour in the rat. *Proc. Int. Med. Symp. Alc. Drug Dependence, ICAA Symp. in Japan, Tokyo-Kyoto 1977*, Abstracts, p. 143. (Appeared 1978).

* 269. Forsander, Olof A. Influence of ethanol metabolism on the liver, new questions and old. *Proc. Int. Med. Symp. Alc. Drug Dependence, ICAA Symp. in Japan, Tokyo-Kyoto 1977*, p. 182—196. (Appeared 1978).

* 270. Forsander, Olof. A year in review: recent studies on alcohol metabolism. In: *Currents in Alcoholism. Vol. 3, Biological, Biochemical and Clinical Studies*, ed. by Frank A. Seixas. Grune & Stratton, New York, London 1978, p. 255—269.

* 271. Hillbom, M. E. Increased acute toxicity of oral ethanol in the hyperthyroid state. *Toxic. Appl. Pharmac.* 44, 463—470, 1978.

* 272. Hillbom, M. E. & von Boguslawsky, K. Effect of ethanol on cardiac function in rats genetically selected for their ethanol preference. *Pharmac. Biochem. Behav.* 8, 609—614, 1978.

* 273. Hyvärinen, J. & Laakso, M. & Sippel, H. & Huopaniemi, T. & Roine, R. Happipitoisen juomaveden vaikutus alkoholien eliminaatioon apinalla ja ihmisellä. *Suomen Fysiologiyhdistys — Societas Physiologica Finlandiae ry, Research Report — kokouksen esitelmät Tampereella 29. 9. 1978, Publ. Tampereen yliopiston biolääketieteen laitos, Abstracts*, p. 16.

* 274. Hyvärinen, Juhani & Laakso, Maija & Sippel, Helmut & Roine, Risto & Huopaniemi, Timo & Leinonen, Lea & Hytönen, Valio. Alcohol detoxification accelerated by oxygenated drinking water. *Life Sci.* 22, 553—560, 1978.

* 275. Jalovaara, Pekka. The role of alcohol in acute pancreatitis. (Väitöskirja.) *Acta Universitatis Ouluensis, Series D, Medica No. 35, Chirurgica No. 6. Oulu 1978. 58 s. + Original Papers.*

* 276. Kiianmaa, Kalervo & Virtanen, Pekka. Ethanol and acetaldehyde levels in cerebrospinal fluid during ethanol oxidation in the rat. *Neurosci. Lett.* 10, 181—186, 1978.

* 277. Lindros, Kai O. Acetaldehyde — its metabolism and role in the actions of alcohol. In: *Research Advances in Alcohol and Drug Problems. Vol. 4*, ed. by Yedy Israel et al. Plenum Press, New York,

London 1978, p. 111—176.

* 278. Lindros, Kai O. Influence of aldehyde dehydrogenase inhibitors on ethanol oxidation and the NAD-coupled redox state in liver cells and in vivo. FEBS, Meet., 12th, Dresden 1978, Abstracts, No. 2328.

* 279. Pösö, A. R. Influence of the phosphorylation state on ethanol oxidation and NADH translocation in isolated rat liver cells. Acta chem. scand. B 32, 125—130, 1978.

* 280. Pösö, R. & Pösö, H. Inhibition of the activity of ornithine decarboxylase (ODC) by ethanol in regenerating rat liver. Finn. Symp. Biol. Med. Effects of Alc., 1st, Helsinki 1978, Abstracts.

* 281. Salaspuro, Mikko P. & Lindros, Kai O. & Pikkarainen, Pekka H. Effect of 4-methylpyrazole on ethanol elimination rate and hepatic redox changes in alcoholics with adequate or inadequate nutrition and in nonalcoholic controls. Metab. clin. exp. 27, 631—639, 1978.

* 282. Wallgren, Henrik. The biological background to alcoholism. In: Hirvonen, Jorma (ed.). Symposium on alcohol problems in northern regions. Alta, Norway, May 5—6, 1977. Nordic Council for Arctic Medical Research Report 21. Oulu 1978. pp. 14—19.

Alkoholi ja perimä (koe-eläimet) 612.391:661.722:575.

Alcohol & genetics (animals)

* 283. Eriksson, K. & Halkka, O. Ethanol as a mutagen. Int. Congr. Alc. Drug Dependence, 32nd, Warsaw 1978. Vol. 1, Abstracts, p. 65.

284. Eriksson, Kalervo & Kaksonen, Marjo. Valikoidut hiiri- ja rottakannat biolääketieteellisen alkoholitutkimuksen apuneuvona. Luonnon Tutkija 82, 9—17, 1978.

* 285. Malila, Aino. Intoxicating effects of three aliphatic alcohols and barbital on two rat strains genetically selected for their ethanol intake. Pharmac. Biochem. Behav. 8, 197—201, 1978.

286. Rusi, Maija & Eriksson, Kalervo. Alkossa kehitetty risteytysrottakanta koe-eläimenä ja alkoholitutkimuksen välineenä. Luonnon Tutkija 82, 4—8, 1978.

Alkoholi ja hermosto (koe-eläimet) 612.8:661.722

Alcohol & nervous system (animals)

* 287. Ahtee, Liisa & Attila, L. M. J. & Eriksson, K. &

Kiianmaa, K. & Rusi, Maija. Regional dopamine (DA) and Noradrenaline (NA) metabolism in the brain of rat strains selected for their alcohol drinking. Finn. Symp. Biol. Med. Effects of Alc., 1st, Helsinki 1978, Abstracts.

* 288. Fuxe, Kjell & Kiianmaa, Kalervo. 5-Hydroxytryptamine neurons and the sleep-wakefulness cycle. Effects of methergoline and zimelidine. Neurosci. Lett. 8, 55—58, 1978.

* 289. Hyvärinen, J. & Laakso, M. & Roine, R. & Leinonen, L. & Sippel, H. Effect of ethanol on neuronal activity in the parietal association cortex of alert monkeys. Brain 101, 701—705, 1978.

* 290. Juntunen, J. & Teräväinen, H. & Eriksson, K. & Panula, P. & Larsen, A. Experimental alcoholic neuropathy in the rat: histological and electrophysiological study on the myoneural junctions and the peripheral nerves. Acta Neuropath. 41, 131—137, 1978.

* 291. Kiianmaa, Kalervo. Brief Communication. Decreased intoxicating effect of ethanol in rats after 6-hydroxydopamine-induced degeneration of ascending dopamine pathways. Pharmac. Biochem. Behav. 9, 391—393, 1978.

* 292. Kiianmaa, Kalervo. The role of brain catecholamines in ethanol intoxication. Finn. Symp. Biol. Med. Effects of Alc., 1st, Helsinki 1978, Abstracts.

293. Kiianmaa, Kalervo. Stereotaksia hermofysiologin tutkimusmenetelmänä. Luonnon Tutkija 82, 23—28, 1978.

* 294. Kiianmaa, K. & Attila, M. Effects of neonatal 5,7-dihydroxytryptamine or 6-hydroxydopamine treatment on alcohol intake, ethanol-induced narcosis and intoxication in rats. Int. Congr. Pharmacol., 7th, Paris 1978, Abstracts, p. 382.

* 295. Teräväinen, Heikki & Juntunen, Juhani & Eriksson, Kalervo & Larsen, Andreo. Myopathy associated with chronic alcohol drinking. Virchows Arch. A 378, 45—53, 1978.

* 296. Wallgren, Henrik & Virtanen, Pekka. Membrane effects of alcohol in the nervous system. In: Proc. Eur. Soc. Neurochem. Vol. 1, ed. by Volker Neuhoff et al. Meet. ESN, 2nd, Göttingen 1978, Verlag Chemie, Weinheim—New York 1978, p. 346—358.